

σεως τοῦ δικηγόρου καὶ τῶν θεραπευτικῶν φροντίδων τοῦ ἱατροῦ.

— 'Ιατρέ! ἀνέκραξε γελῶν ὁ κ. Μέλβιλ· νομίζω ὅτι προχωρεῖτε πολὺ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ὑπερβολῆς.

— 'Ω! ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος, ἡ ὑπερβολὴ σπανίως εἶναι σφάλμα. Συμπληρῶ λοιπὸν τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκλογῆς μου· ἐσπέραν τινά, — εἶχον ἤδη λήξει τέσσαρα ἔτη τῶν ἱατρικῶν σπουδῶν μου, — εὗρον εἰς ἀποκεντρον συνοικίαν πτωχὸν τινά τὸν ὁποῖον ἡ φθίσις κατέφθειρεν ἀηλεῶς. Κατὰ θείαν εὐδοκίαν ἠδυνήθη, δι' ἐπιμελῶν φροντίδων, ν' ἀπολαύσῃ τὴν χαρὰν τοῦ νὰ ἴδῃ βελτιουμένην τὴν κατάστασιν αὐτοῦ. Ἡ φθίσις διέμεινε μέχρι τοῦδε νόσος ἀνιάτος· ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ πρῶτος πελάτης μου ἐθεραπεύθη! "Ἐκτοτε ὁ κληρὸς, ἡ μάλλον ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἱατροῦ ἐν τῇ κοινῇ μοι ἐφάνη θαυμασία καὶ ἱερὰ· ναι! νὰ ὁρμῇ τις εἰς τὴν πάλιν ἐκθύμως, ἔχων ὁδηγὸν τὸ ἔλεος, σκοπὸν τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ πλησίον, ἀντιπάλους τὸν θάνατον καὶ τὸν φυσικὸν πόνον τὸν σκληρότερον καὶ αὐτοῦ ἔτι, τὸν πόνον, ὅστις ἐκνευρίζει, βασανίζει, ἀπελπίζει τὰ θύματα αὐτοῦ· νὰ ἀντιμετωπίζῃ τοὺς φοβεροὺς τούτους δράκοντας ἐπίσης ὑπὸ τοὺς καλλιμαρμάρους θόλους τοῦ πλουσίου ὥς καὶ ὑπὸ τὸ ἥριπωμαένον τοῦ πένητος μέλαθρον· νὰ γεύηται ἔστιν ὅτε τῆς ἀνεκφράστου χαρᾶς τοῦ μεταβάλλειν τοὺς θρήνους εἰς γέλωτας, τοῦ σπογγίζειν τὰ δάκρυα ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῆς ἀπεγνωσμένης δυστήνου μητρὸς καὶ ἀναρπάζειν τὰς τρυφερὰς ὑπάρξεις ἀπὸ τῶν σιδηρῶν βραχιόνων τοῦ περισφιγγόντος ἤδη αὐτὰ ὑπὸ τὰ παραπετάσματα τῆς κοιτίδος αἰφνιδίου φάσματος τοῦ θανάτου, ὦ! ὅποια κλήσις θεόδοτος, ὅποιος πολυθαύμαστος στέφανος ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς ἱερᾶς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἱερᾶς ἀφοσιώσεως! Διέγων ὅτι οὐδεὶς προορισμὸς δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τοῦτον, ἐπεθύμησα δὲ νὰ μετᾶσχῃ τῶν μαχῶν καὶ τῶν θριάμβων αὐτοῦ. Ἰδοὺ διὰ τί ἐγενόμην ἱατρός.

Ὁ Ἰωάννης εἶπε ταῦτα πάντα ἐν ἀφελείᾳ· ἀλλὰ καθ' ὅσον ὠμίλει, ἡ φωνὴ αὐτοῦ καθίστατο ἐνθέρμοτέρα καὶ ζωηρότερα ἢ φυσιογνωμία αὐτοῦ· αἱ δὲ τελευταῖαι ἐκεῖναι λέξεις ἀπήχησαν τόνον ἀληθοῦς ἐνθουσιασμοῦ· ὦ, ναι! εἶχεν ἀληθῶς ὑπακούσει εἰς ἀνωτέραν κλήσιν, γενόμενος ἱατρός.

Καὶ προσέθηκε μετὰ πεποιθήσεως ἀρρήτως βαθείας καὶ ἰσχυρᾶς.

— Σὺς ἐρωτᾷ, ποῖα ποίησις δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν ὑψηλὴν ταύτην ποίησιν τοῦ ὑπὲρ τῆς ζωῆς ἀγῶνος; — Ἡ ζωὴ εἶναι τὸ μόνον ἀγαθόν, ὅπερ ὁ Θεὸς ἐνεπιστεύσατο εἰς τὸν ἄνθρωπον, πάντα δὲ τὰ ἄλλα εἶναι παρεπόμενα αὐτῆς. Ἡ ζωὴ! τί ἄλλο λοιπὸν εἶναι αὕτη εἰμὴ ἡ ἀδιάπαυστος κυκλοφορία τῶν διακεχυμένων ἐν τῇ φύσει δυνάμεων, ἡ ἐκδηλουμένη διὰ τοῦ θάλλους ἐν τῷ φυτικῷ γένει, διὰ τῆς κινήσεως ἐν τῷ ζῳῳ, καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τῆς σκέψεως; Ἐκαστον τῶν ὄντων ἔλαβε μερίδα, ψυχίον, αὐτῆς μάλλον ἢ ἥττον πολυτίμον. Ἐπὶ κεφαλῇ πάντων ἵσταται ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἔχει συνάσθησιν αὐ-

τῆς, διερευνᾷ, καταμελετᾷ, μαντεύει αὐτήν, καὶ ἀπαλλάσσει αὐτήν ἀπὸ τῶν ἀναγκαιῶν δοκιμασιῶν, ἀσπάζεται μόνον πᾶν ὃ τι αὕτη ἔχει γλυκὺ καὶ παρήγορον. Καὶ ὁ κληρὸς τοῦ ἱατροῦ, τοῦ βαθυτάτου μύστου τῆς ἐπιστήμης ταύτης, εἶναι τὸ διεισδύειν εἰς ὅλον αὐτῆς τὸ βῆθος, διερευνᾷ ἀπαντα αὐτῆς τὰ μυστήρια, κατανοῶν ὁσημέραι ὅτι ἡ συντήρησις τοῦ σώματος ἡ διαρκούσα ἐπὶ ὠρισμένον ἀριθμὸν ἔτων δὲν δύναται νὰ ἀπολήξῃ εἰς τὴν χίμαιραν, ἣν καλοῦσι Μηδέν, εἰς τὴν νεκρῶσιν τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν, τῶν αἰσθημάτων, ἅτινα ἀποθεοῦσι, καὶ ἅτινα δὲν θὰ ἐγενῶντο ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἂν δὲν ἐμελλον νὰ συνεχισθῶσιν ἀτελευτήτως ἐν ἐτέρῳ τινί.

CHARLES VINCENT

(Ἀκολουθεῖ).

(Μετάφρασις Κ. Α. Π.).

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

TO ΝΕΩΤΕΡΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ.—ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—
Τὰ Ἑλευσίνεια Μυστήρια, ἔργον εἰς τέσσαρας εἰκόνas, ἔπo Maurice Bouchor.—L'œyl, δράμα ἑμμετρον εἰς πρῶξις τέσσαρας ἔπo Armand Silvestre καὶ Eugene Morand (Ἡ Σόφρα Bernhardt).—
ΧΡΟΝΙΚΑ.

Οὐ πρό πολλῶν ἡμερῶν τῇ 10 ἰανουαρίου, ἐδιδάχθη ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ τῆς Λυδίας ἐν Γερμανίᾳ μετὰ πλείστης ἐπιτυχίας τό, ὡς γνωστὸν, βραβευθὲν κατὰ τὸν τελευταῖον δραματικὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων ἐν Ἀθήναις πεντάπρακτον δράμα τοῦ Κλέωνος Α. Ραγκαβῆ, Ἡ Δοῦκισσα τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ ἔργον ἐδιδάχθη κατὰ μετάφρασιν τοῦ καθηγητοῦ D. A. Ellissen, ὅστις ἐπέγραψεν αὐτὸ γερμανιστὶ *Die Herzogin von Athen*, ἐπεστάτησε δὲ εἰς τὴν σκηνικὴν διακόσμησιν ὁ Emil Valdek, ὁ δὲ ποιητὴς ἐν ἀνευφημίαις προσκλήθεις ἐξάκις ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς εὐχαριστήσων. Ἡ κριτικὴ ὑπῆρξεν εὖνους τῷ ποιητῇ τοῦ *Ἡρακλείτου* καὶ τῆς Θεοδώρας, ὡς δύναται τις νὰ ἴδῃ ἀναγινώσκων τὰς κρίσεις, αἵτινες ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27 ἰανουαρίου φύλλῳ τοῦ «Νεολόγου». Τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον ὑπεδύσατο ἡ δεσποινὶς Helder μετὰ πλείστης ἐπιτυχίας.

Τὸ ἔργον γινώσκωμεν ἐκ τῆς κρίσεως τῆς ἑλλανοδίκου ἐπιτροπῆς καὶ ἐξ ὅσων ἐδημοσιεύθησαν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, ἐπομένως ἡμετέραν γνώμην οὐδεμίαν ὑποβάλλομεν. Ἀλλ' ἐκ τῆς διδασκαλίας τοῦ ἔργου ἐν Γερμανίᾳ, τῆς ἐπιτυχούσης, φανεροῦται ὅτι τὸ νεώτερον ἑλληνικὸν θέατρον ἔχει ἔργα τινὰ νὰ ἐπιδείξῃ καλὰ, ἂν μὴ ἀριστουργήματα, οἷα τὰ κλασικὰ, ἀναμφιέκτους ὅμως δυνάμενα νὰ παραβληθῶσι πρὸς πολλὰ τῶν καλῶν τῶν ξένων θεάτρων. Τοιούτων δὲ ὑπαρχόντων, ὅλως παράλογός ἐστιν ἡ γνώμη, ὅτι στερούμεθα ἐθνικοῦ θεάτρου, ἢν καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος πολλάκις καὶ ἐν ταῖς στήλαις ταύταις πεπλανημένην ἀπεδείξαμεν. Ἐθνικὸν θέατρον βεβαίως εἶνε καὶ τὸ ἀρχαῖον, οὗτινος τὰ ἀριστουργήματα, ὡς ἡ Ἀν-

τι γόνη καὶ Οἰδίπους Τύραννος ἐτι καὶ νῦν διδάσκονται, τὸ δεύτερον μάλιστα προκαλεῖ τοὺς θριάμβους τοῦ ἐξόχου γάλλου τραγωδοῦ Mounnet-Sully, περιοδεύοντος ἐν Αὐστρουγγαρία καὶ Ρωσσίᾳ. Ἀλλὰ πλὴν τούτων ὑπάρχουσι καὶ νέα ἔργα ἑλληνικά, οἷα ἡ Φαῦστα καὶ ἡ Μερόπη τοῦ Βερναρδάκη, ὅπερ κάλλιστα ἠδύναντο ν' ἀποδέξῃται ἡ Γαλλικὴ-Κωμῳδία, μὴ ὄντα κατώτερα, ἀλλ' ἐν πολλοῖς καὶ ἀνώτερα ἐνίων ἐν αὐτῇ διδασκέντων τε καὶ διδασκουμένων. Ἡ Σάρρα Bernhardt, ἡ Bartet, ἡ ἡ Dudlay ἠδύναντο καὶ ταῦτα νὰ διδάξωσιν ἐπίσης, ὡς ἡ Hel-dar ἐδίδαξε τὴν Δούκισσαν τῶν Ἀθηνῶν ἐν Γερμανίᾳ.

Ἐν τῷ Bodinière τῶν Παρισίων ἐξετελέσθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθίνοντος μηνὸς ἔργον ἐπιγραφόμενον Τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια. Τὸ ἔργον τοῦτο, εἶδους μᾶλλον θεαματικοῦ, ἀναδιδάκει ἐπὶ τῆς σκινηῆς τὰ γνωστὰ μέγιστα μυστήρια τῆς ἀρχαιότητος, τὸν μῦθον τῆς Κόρης, ἐκρίθη δὲ τοῦτο διαφοροτρόπως. Ἡ κόρη, ἡ Περσεφόνη, ἐκουσίως ἀποδέχεται νὰ μείνῃ ἐν τῷ Ἄδῃ πρὸς λύτρωσιν τῶν ἐν αὐτῷ καὶ ἀγέλευσιν αὐτῶν εἰς τὰς νήσους τῶν Μακάρων. Οἱ ἐν τῷ Ἄδῃ τηροῦσιν αἰωνίως τὴν ἡλικίαν αὐτῶν καὶ ἀναγνωρίζουσι τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς συγγενεῖς καὶ φίλους. Ἡ μήτηρ τῆς κόρης Ἀμήμητρα κατέρχεται εἰς τὸν Ἄδην, ἀναζητοῦσα τὴν θυγατέρα αὐτῆς καὶ ζητεῖ ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος ἀπαχθεῖσαν κόρην, ἥτις προσκλίνει τῷ ἔρωτι αὐτοῦ, ἀλλὰ μανθάνει ὅτι ἂν ἀναλάβῃ τὴν θυγατέρα αὐτῆς οἱ ἐνάρετοι τῶν ἀνθρώπων στερηθήσονται τῶν μεγάλων ἀγαθῶν: Les hommes te sont chers: parle, ne veux-tu pas Que les meilleurs d'entre eux, affranchis du trepas, Au-dessus de la mer volent sans épouvante Vers l'immortalité bienheureuse et vivante?

Ἡ Ἀμήμητρα ἐνδοιάζει, ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἀποδέχεται τὴν μεσολάβησιν τοῦ Διός. Ὁ Ζεὺς παρὰ τῷ ποιητῇ παρίσταται ὡς ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ ἠθικοῦ νόμου, παρακαθήμενος δὲ τῇ Δικαιοσύνῃ καὶ τῷ Ἑλέει καὶ δεικνύων αὐτὸ πρὸς τὴν ἀμφιταλαντευομένην μητέρα λέγει τοὺς ἐξῆς «χρυσοὺς στίχους», οἵτινες κατὰ τὸν Jules Lemaitre εἰσὶ τῶν ἀρίστων ἐξ ὧν ἐγράφησαν:

O reine, celle-ci,
Qui te regarde avec le plus tendre souci,
Nuit et jour à tarir des larmes occupée,
Voudrait que la justice eût brisé son épée.
C'est une vierge au cœur saintement maternel,
Qui, pour plaindre et bénir même le criminel,
Tient à garder toujours sa pieuse ignorance
De toute chose au monde, excepté la souffrance.
Elle est le pur amour. l'oubli profond de soi.
Les hommes, Déméter, pourraient vivre sans loi,
S'ils pratiquaient enfin les choses qu'elle enseigne
Par les pleurs de ses yeux et par son cœur qui saigne.
Mais un peuple vivant dans la stricte équité,
Sans la vierge divine assise à mon côté,
Respirerait un air mortel de sécheresse.
C'est pourquoi mon regard attendri la caresse.

Καὶ κατωτέρω:

Pas un être, brisant d'une main téméraire
L'étroit lien d'amour qui l'attache à son frère,
N'a le droit de penser: « Mon bonheur est à moi »

Toujours le sacrifice est l'inflexible loi.

L' fruit que tu portas dans une heure féconde,
Sois prête à le donner pour le salut du monde

Ἡ Ἀμήμητη οὐδαμῶς ἀνίσταται, ὁ δὲ ἀναξ ἀνδρῶν τε θεῶν τε ἀποφασίζει ὅπως ἡ κόρη μείνῃ ἐξ μῆνας ἐν τῷ Ἄδῃ καὶ ἐξ ἐπὶ τῆς γῆς, φέρουσα σὺν αὐτῇ ἐπὶ τῆς γῆς τότε τὴν ὠραιότητα τῆς γῆς καὶ τὴν χαρὰν αὐτῆς. Ταῦτοχρόνως θὰ ἐξέλθωσι τοῦ Ἄδου αἱ δίκαιαι ψυχαί, ὅπως ὑπάγωσιν εἰς τὰς νήσους τῶν Μακάρων. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ζεὺς καὶ ταῦτα ἐγένοντο. Τὸ σημαινόμενον τοῦ μύθου εἶνε γνωστόν, ὥστε περιττὴ πᾶσα ἀνάπτυξις αὐτοῦ ἐνταῦθα.

Αἱ γινώμαι περὶ τοῦ ἔργου διηρέθησαν, διότι ὁ μὲν Lemaitre, ὁ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων» κριτικὸς, εὐνοϊκῶς ἀπεφάνθη ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μάλιστα ὑπὲρ τοῦ ποιήματος, ὅπερ ἀπεθαύμασεν ἀνευ ἐπιφυλάξεως. Καὶ οὗτος ὁμῶς ἐποιήσατο ἱκανὰς παρατηρήσεις. Ὁ δὲ πρῦτανος τῶν κριτικῶν Sarcey ὀλίγας ἀφιέρωσε γραμμὰς εἰς τὸ ἔργον δυσμενῶς περὶ αὐτοῦ ἀποφάνθεϊς. «Εἶνε ἀδύνατον, ἔγραψε, νὰ εὐχαριστηθῶ ἐν τῷ θεάτρῳ δι' ἔργον, ὅπερ δὲν ἐννοῶ καλῶς καὶ ἀμέσως».

Ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν Παρισίων Renaissance (Ἀναγεννήθει), θεάτρῳ ἀνήκοντι τῇ ἐξόχῃ τραγωδῷ Σάρρα Bernhardt, ἐδιδάχθη ἄρτι νέον ἔργον τῶν ποιητῶν τῆς Γριζελίδος (Griselidis) Armand Silvestre καὶ Eugène Morand Izevl, ὅπερ εἶνε μὲν δράμα τετραπράκτον, μετέχει ὁμῶς πολὺ τῶν Μυστηρίων. Ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ ἐστὶν Ἰνδική, ἐρεϊδέται δὲ ἐπὶ τοῦ ἔρωτος τῆς Izevl, εἶδους Μαγδαληνῆς. Τὸ πρωτογωνιστοῦν πρόσωπον ὑπεδύσατο ἡ Σάρρα Bernhardt, περὶ ἧς πολλὰ αὖθις ἐγράφησαν, τινὲς δὲ καὶ ἐποιήσαντο αὐτῇ παρατηρήσεις, καίτοι οὐδαμῶς ἐπαύσαντο θαυμάζοντες αὐτήν. Εἰς τινὰς δὲ σκηνὰς ἡ Σάρρα ὑπῆρξε Σάρρα. Ἰδοὺ ἡ λέξις ἥτις ἐκφράζει τὸ πᾶν δι' ἐξοχον τραγωδόν, οἷα ἐστὶν ἡ ὑποδυσαμένη τὸ σχῆμα τοῦ νέου δράματος τῶν εὐτυχῶν δραματικῶν, οἵτινες δὲν ὑπῆρξαν ὁμῶς τόσῳ εὐτυχεῖς, ὅσῳ ἐν τῇ Γριζελίδι, διότι ἔτυχε μὲν ἐπιτυχίας τὸ νέον ἔργον, ἀλλὰ καὶ ἐπικρίσεως ὑπὸ τῆς κριτικῆς ἐν πολλοῖς.

ΧΡΟΝΙΚΑ. — Ἐν Ἀθήναις συνέβη κατ' αὐτὰς νόστιμόν τι. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εἰδίδασκε πρό τινας δραματικὰς τρεῖς θιάσους Duze ἐπιλεγόμενος· ὁ θιάσος οὗτος ἔγραψε τῇ ἐπιτροπῇ τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου προτείνων, ὅπως ἐλθὼν διδᾶξῃ ἐν αὐτῷ. Τὸ τοιοῦτον ἐξελήφθη ὅτι ἡ γνωστὴ ἰταλὶς ὑποκρίτρια, ἡ πρὸς τὴν Σάρραν ὑπὸ τῶν βιενναίων παραβληθεῖσα, ἀφικνεῖται εἰς τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος. Πᾶσαι δὲ αἱ ἐφημερίδες ἔσπευσαν ἐν υπερβαλλούσῃ συναλγίᾳ νὰ ἐξάρωσι τὸ γεγονός καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ Duze ἥτις νῦν διδάσκει ἐν Γερμανίᾳ. Περὶ τῆς υποκριτρίας ταύτης, ἣν οἱ Γερμανοὶ ἠθέλησαν ν' ἀντιτάξωσι τῇ Σάρρᾳ, ὁ Sarcey ἀφιέρωσεν ὀλόκληρον ἐπιφυλλίδα, ἀκούσας αὐτῆς κατὰ τὴν πρὸς διετίαν ἐν Βιέννῃ σὺν τῇ Γαλλικῇ κωμῳδίᾳ διατρεβῆν αὐτοῦ.

— Διενεμήθησαν τὰ πρόσωπα τῆς νέας κωμῳδίας τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Pailleron Cobotins ἐν τῇ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπεύθυνος

ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πέραν Τυχοῖς-Θορρακίων ΝΕΟΛΟΓΟΥ